

Kommenttipuheenvuoro: CSRD – vastuu, valvonta ja seuraamukset

FIBS – Raportoinnin ajankohtaispäivä 2024

Timo Kaisanlahti

18.9.2024 klo 9:00 – 12.00

Vanha Ylioppilastalo, Mannerheimintie 3

MILLAINEN VASTUU JA VALVONTA?

Miksi Suomeen ei tullut rikosvastuuta?

- Laillisuusperiaate: Säännösten tulee olla kirjalliselta muotoilultaan niin täsmällisiä, että on selvää, millainen toiminta on kriminalisoitua – vrt. ESRS-standardien tulkinta
- Rikosvastuun takasijaisuus hallinnollisiin seuraamuksiin nähden

Hallinnolliset seuraamukset

- PRH:lla oikeus kehottaa täydentämään puutteellista kestävyysraportin rekisteröinti-ilmoitusta uhalla että yritys muutoin poistetaan rekisteristä
- Fivalla mahdollisuus antaa julkinen varoitus pörssiyritykselle tämän kestävyysraportin puutteista (ei rikemaksua)

YRITYSVASTUUDIREKTIIVI – tulevat vaikutukset

- Edellyttää erityistä valvontaviranomaista → Ratkaistava erikseen Suomessa direktiiviä täytäntöönpannaessa 2026 – kestävyysraporttien merkitys keskeinen valvonnalle

ENTÄS VAHINGONKORVAUSVASTUU?

Kirjanpitolaki 7:7 §

[1 mom.] *Kestävyysraportissa esitetään kuvaus:*

- 1)** *menettelyistä, jotka koskevat asianmukaisen huolellisuuden noudattamista toiminnassa siten kuin säädetään muissa Euroopan unionin säädöksissä;*
- 2)** *merkittävimmistä tosiasiallisista tai mahdollisista haittavaikutuksista, jotka liittyvät yrityksen omiin toimintoihin ja sen arvoketjuun;*
- 3)** *toteutetuista toimista tosiasiallisten tai mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi; sekä*
- 4)** *edellä - - tarkoitettujen toimien tulemista.*

[2 mom.] *Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun kuvaukseen sisällytetään:*

- 1)** *yrityksen liikesuhteet ja sen toimitusketju;*
- 2)** *haittavaikutusten tunnistamiseksi ja seuraamiseksi **toteutetut toimet**; sekä*
- 3)** *muut haittavaikutukset, jotka yrityksen on tunnistettava täyttääkseen Euroopan unionin säädösten vaatimukset asianmukaisen huolellisuuden toteuttamiseksi.*

CSRD ja kirjanpitolaki eivät kerro, kenen vastuulla raportoinnin tulisi olla, mutta ESRS-standardit. . .

Raportointistandardien odotukset johtoa kohtaan (ESRS 2 kohdat 22 ja 26 (ote))

- Miten *hallinto-, johto- ja valvontaelimen vastuu* vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista on otettu huomioon yrityksen tehtävänmäärittämisessä, hallituksen toimeksiannoissa ja muissa asiaan liittyvissä toimintaperiaatteissa
- *Kuvaus johdon roolista* vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien seurantaan, hallintaa ja valvontaa varten käytettävissä hallintoprosesseissa, valvonnassa ja menettelyissä
- Miten *hallinto-, johto- ja valvontaelimet ja ylin johto valvovat* olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvien *tavoitteiden asettamista* ja miten ne *seuraavat* edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa
- Miten *hallinto-, johto- ja valvontaelimet ottavat huomioon vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet valvoessaan yrityksen strategiaa*, sen suuria liiketoimia koskevia päätöksiä ja sen riskinhallintaprosessia, mukaan lukien se, ovatko ne ottaneet huomioon kyseisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvät kompromissit

→ OVERSIGHT-TEHTÄVÄÄN PERUSTUVA VASTUU

Delaware 2019: Marchand vs. Barnhill

- Background: The minutes of the board meetings did not provide detail regarding discussion of food safety and compliance activities
- The Court held: As a monoline company that makes a single product - -, [the] central compliance issue is food safety
- Ruling: The - - directors **consciously failed** *“to attempt to assure a reasonable information and reporting system existed”*

KKO 2016:58

- *”Hallituksen [olisi] tullut huolehtia siitä, että - - ympäristöasioiden hoitaminen ja niiden valvonta on järjestetty asiantuntevasti ja asianmukaisesti”*
- *”Tämä [olisi] tarkoittanut muun muassa ympäristölupaehtojen asiantuntevasta täytäntöönpanosta ja sen valvonnasta päättämistä”*
- *”Kun ympäristöasioiden järjestämistä ja muuta organisointia ei ole kuitenkaan - - lainkaan käsitelty - -, hallitus on laiminlyönyt sille kuuluvan tehtävänsä”*